

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonikorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XLIII. Quid Azorius de B. Augustini Monachatu, & de fundatione S. Ordinis
Eremitarum sentiat, fideliter, & summariè declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Fauslo ex eo loco turbato, ad aliud monasterium, cui Felix Abbas erat prefectus, se transfulisset, ibique nonnullos dies duxisset. Si B. Augustinus eius instituti, ac vitæ, & habitus professor extitisset, quem B. Fulgentius tenebat, illum utique in sede Episcopali quadantenus retinisset. Verum si Augustini habitum, & vitæ institutum cum habitu, & instituto D. Fulgentij conferas, nihil commune inter illa intercessisse videbis. Sanè B. Augustini velles & calcamenta, & lectualia ex moderato, & competenti habitu erant, nec nitida nimium, nec abiecta plurimum, vt Possidius cap. 22. scribit, mēsa illius frugalis, & parca quæ quidem inter oltra, & legumina, etiam carnes al. quando propter hospites, v. l. infirmos continēbat. Semper autem vinum habebat, cochlearibus argenteis utebatur. Habitus illius birrum, & tunica lineæ, quæ in commune, & de communi accipiebat, nec preciosa nimis, nec omninò abiecta, sed talia, quæ dari possent ceteris clericis si non habuissent, vt illemet fecim. 2. de communi Clericorum ait: Quæ si tam habita B. Fulgentij, & illius vitæ instituto ab illius discipulo cap. 18. descripto conferas, toto celo ab invicem distitisse videbis. Suscepit, inquit, B. Fulgentius Episcopatum, sine aliqua ambitione, eam maxime deuitans, manente in contradi. Botes diuina vltione ita factus est Episcopus, vt esse desisteret monachus, sed accepta Pontifici dignitate, professionis præsertim seruauit integritatem: seruata vero professionis integritas plus ornauit Pontifici dignitatem. Nunquam denique preciosa vestimenta quæsiuit, aut quotidianam tenuia prætermissi, aut conditis suauiter cibos, vel inter hospites manducauit, aut discumbendo saltem equiescere, & resiliare rigidam propositum voluit: sed vna tantum vilissima tunica, siue per astatem, siue per hyemem patienter indutus, Oratio quidem sicut omnes Episcopos nunquam utebatur, pellico cingulo tanquam monachus utebatur. sic studio humilitatis ambitionem vestium fugabat, vt nec ipsa calcamenta suspiciens clericorum, aut vilis sicut caligine tempore hyemum, aut caligula in tempore æstatis utebatur, intra monasterium sanè interdum solus accipiebat, frequenter nudis pedibus ambulabat, casulam preciosam, vel superbi coloris, nec ipse habuit, nec monachos suos habere permisit, sicut casulam nigellam, vel lalino palio circumdatus inesset. Quando temperies aëris mutabat, solo pallio intra monasterium eil cooperatus: capulis verò nudum nunquam à nobis visus est, nec deposita saltem cingulo sanum petiuit, sua autem conscientia Deo telle fiducia gerens, in qua tunica dormiebat, in ipsa sacrificabat, & tempore sacrificationis mutanda esse corda potius, quam vestimenta dicebat. Hanc beatissimo sacerdoti nullus aliquando extarsi conuulset generis carnis accipere &c.

Decimus eiusdem lapsus fuit, quod sub anno 377. nu. 7. dixit Augustinum natum anno Christi 355. Idibus Nouembris, & postea sub anno 430. nu. 75. ponit illius obitum quinto Kalendas Septembris nam Augustinus vixit annis 75. ex Possid. Si autem ab anno 355. Idibus Nouembris nu-

meres vsque ad annum 430. quinto Kalendas Septembris, habebis annos 75. non 76. vnde dicendum est, Augustinum non anno 430 sed 431. ex hac vita migrasse. Habes etiam, vnde multos errores autoris illius corrigas, qui B. Augustini vitam ex Annal. Baronij consarcinatâ, operibus D. Augustini nuper Colonie impressis præmittendam curauit, in qua præter cæ, quæ ex Baronio malè hauit, plures etiam errores de suo addere voluit, inter quos, quod d. monasteriū ab Augustino Hipponē edificatum in horto ciuiliam eius fuerit institutum.

Hæc longiori fortassis quàm oportuerat, oratione profectus sum, non vt tanto viro, ac tam præclaro notam aliquam inurerem: sed vt ostenderem, ad Augustini monachatum probandum debile nimis fundamentum in eius autoritate locari.

CAPVT QVADRAGESIMVM TERTIVM.

Quid Azorius de B. Augustini Monachatu, & de fundatione S. Ordinis Eremitarum senserit fideliter, & summarie declaratur.

Voniæ Iohannes Marquez cap. 5. §. 4. post multos graues Autores, quos pro B. Augustini monachatu recensuit, vltimo tandem loco Azorium cõstituit, vt hoc milite postremū agmen clauderet. Quod d. eius li-

bros non omnes ita facile præ manibus habere possint, libet hic eorum, quæ ille de hæc controctia scribit tom. 1. lib. 12. cap. 22. & 23. summam breuiter notare. Primò igitur cap. 22. proponit primam quæstionem, an B. Augustinus siam Regulam in secundo monasterio scripserit, vt docet Coriolanus, an in tertio, vt tradit Augustinus Tincensis: & in solis opinionibus referendis moratur, vbi neque opiniones fideliter recenset, neque nodum difficultatis tangit, quod opinionibus nõ fideliter referat, patet, quia Coriolanus non dicit tertiam Regulam, de qua solum controvertitur, scriptam fuisse in secundo monasterio. nam in probanda prima veritate cap. 3. & in 7. veritate, vbi ipsam Regulam ponit, expressè fatetur, Augustinū illam scripsisse posteaquam factus est Episcopus, eamq; communè clericis, & eremitis fecisse, quod verò difficultatis nodum non attingat, ex eo conuincitur, quod ait, statum difficultatis, & punctura controvertit in hoc consistere, an B. Augustinus ipsam Regulam scripserit in secundo, an in tertio

D V M. id est, quod Augustinus, quod dicitur, ipse cum, vt Baronius conuincitur plane cum dicit, B. Augustinus, quod Medicam inuenit Augustinus à moribus. Secundo est stituisse, alteram rationibus viuendis, Ciuitatibus deus B. Fulgentius scribit, illam ne remotissimas, non inuenit de suo dicit imitationem Meritum Africæ inflatus B. Fulgentius Augustinus in Mediolani dege- Hinc ergo riu- is à B. Augustino titatibus longè- m habitu scriptis, le inuit, est lo- centem Augustini- lus autoritate nõ- silitere potuiss- locendum. Dicit- ta, quod B. Augu- piscopatum, non- t Canonici Regu- rum: quandoque- moribus Ecclesiæ- rum in Ciuitate- guit. Respondit- ctum fuisse, non- quo pacto disti- d vt imperfectum- um, & sicut disti- m à seminario, vt- Canonici assum- psum fuit, cum in- osessu est mona- asse. Et B. Augu- tius essent vitæ, & as erat, nempe viti- nona pellicea com- mituri, illudq; in- primis collucet- tis hoc dicere sine- quæ Fulgentij di- scripsit cap. 4. vitæ- m cuiusdam Epu- terio ab eodem E- nisse. Deinde vero- Fauslo

monasterio. Verum non in hoc sit dubium, sed verum B. Augustinus tria monasteria instruxit, vt Coriolanus affirmat, primum antequam factus esset presbyter, secundum postquam factus est presbyter, tertium verò cum factus esset Episcopus: nam rei veritas ita se habet, quod non tria, sed duo tantum monasteria instruit, vt supra probauimus. Deinde dubium est, an monasterium à D. Augustino factò presbytero institutum fuerit clericorum, an eremitarum, vel monachorum: nam si fuit clericorum, vt nos asserimus, siue ipsa Regula in secundo, siue in tertio monasterio sit scripta, nihil refert, quia necesse erit dicere, illam non monachis, sed clericis traditam fuisse.

II. **I**bidem quaest. 2. inquit Azorius, quòd antiquitus Canonici, ceteri Regulam Apostolicam seruarent, non tamen tria vota prouidebantur: & inde orta est distinctio inter Canonicos regulares, & seculares, qui enim tria vota profiteri ceperunt, Canonici Regulares sunt nuncupati. Quare Canonici Regulares ex secularibus per restrictionem orti sunt, & ipsi Canonici secularibus posteriores fuerunt, in qua re toto caelo à vero distat, & errat, nam clerici omnes primitiua Ecclesiae tria vota emittebant, & Regulares erant: & vt omittere ipsos etiam Apostolos substantialia Religiois vouisse iuxta sententiam D. August. D. Thomae, & aliorum, de qua secundo libro dicemus, ipsos clericos Apostolicos tria vota emisisse, textus est expressus Clementis I. in cap. Dilectissimis, & Verani I. in cap. Scimus 12. q. 1. & hic modus viuendi durauit in omnibus Clericis in tota Ecclesia Dei: sive ad tempora B. Syluestri Papae, & Magni Constantini, vt tradit Eusebius Caesariensis lib. 2. Historiae Ecclesiasticae cap. 16. & 17. Porro post tempora Magni Constantini, cum Ecclesiae magnis redditibus ditari ceperissent, etiam ipsi Clerici à primario illo instituto paulatim relaxari ceperunt, pro quo instaurando strenue certatum est in varijs mundi partibus, in Italia quidem à Sanctis Eusebio Vercellensi, Gaudenzio Nouariensi, & Ambrosio Mediolanensi, in Ecclesia Alexandrina à Magno Athanasio, in Capadocia à Magno Basilio, in Gallijs à Sanctis Hilario Pictauiensi, Martino Turonensi, & Prospero Rhegiensi: at super omnes alios in Ecclesia Africana per Beatum Augustinum Episcopum Hipponensem, cuius reformationem ad eò libenter ceteri omnes Episcopi amplexati sunt, & in suis Ecclesijs instituerunt, vt breui intervallo in tota Ecclesia Catholica obtinuerit. Vnde non Clerici Canonici seu Regulares ex secularibus per restrictionem, sed è contrario seculares à Regularibus per relaxationem originem habuerunt.

III. **T**ertio fatetur ibidem quaestione tertia Eugenium Quartum primum fuisse, qui reformationem Canonici Ordinis in Monasterio Prifonae anno 1400. factam approbavit, in quo etiam multipliciter errat, primo quia reformatio Prifonae facta, nulla Romani Pontificis approbatione opus habuit, cum nulla in ea Canonici Ordinis facta sit immutatio, sed sola reductio ad primarium statum per Canonicos eiusdem instituti, & habitus, in monasterio item eiusdem instituti & habitus, ad quòd nulla Romani Pontificis nota concessio necessaria est: neque reperitur aliquis Pontifex, qui dictam reformationem explicitè confirmauerit. Si verò de confirmatione implicita sit sermo per concessionem gratiarum, in iudicium, & Privilegiorum, longe ante Eugenium Quartum legitur, illam fuisse confirmatam, primò per Gregorium XII. deinde per Martinum V. quorum Privilegia videri possunt in libro Indulgentiarum Congregationis Lateranensis pag. 186. vsque ad 303.

Quartò fatetur ibidem quaestione quarta ex relatione Onuphrij in libello de septem Verbis Ecclesijs, Gelasium Primum illum fuisse, qui Canonicos Regulares in Ecclesia Lateranensi constituit, quorum loco Gregorius Tertius postea monachos Diui Benedicti, quibus de seculis iterum introducti sunt: Canonici Regulares, qui sub obedientia Prioris, loco Abbatis monasterio more viuerebant, in qua re neque cum veritate, neque cum ipso Onuphrio concordat, & satis indicat Onuphrij libellum non legisse, seque quòd ex Onuphrij relatione scribit, ab aliquo ignaro accepisse. Nam Onuphrij in eo lib. llo pagina 118. & sequentibus aperitissimè dicit, monachos D. Benedicti fuisse quidem Canonicos in eadem Ecclesia ad Dei laudes die, nocturne canendos, loco, & more laicorum adiunctos, ipsi Canonici interim circa ministerium Sacramentorum, & verbi Dei praedicationem, & exercitium curam suam occupatis. At non dicit, Canonicos illi tempore vsque ad Bonifacium Octauum ab illa Ecclesia electos, quin è contrario dicit, ipsos Canonicos semper in ipsa Ecclesia mansisse, & numero multiplicatos, de deficientibus monachis D. Benedicti illorum munera supplere ceperisse, officia diuina die, nocturne in eadem Ecclesia canendos, quòd munus ipsi monachi ex Gregorij III. & aliorum Pontificum statuto in dicta Ecclesia praestabant Verba Onuphrij referemus lib. 2. cap. 14. quem locum remitto, quae etiam habentur in eodem libro de Ecclesia Lateranensi cap. 3. & alibi. Porro secundum rei veritatem non Gelasius Clericos Canonicos, siue Regulares in Lateranensi Basilica primus constituit, sed Syluester tempore Magni Constantini, vt lib. 2. dicemus.

Quintò ait Azorius ibidem quaestione quinta, a qualiter interdictum esse Clericis Canonici, à monachis officium aduocandi, & procurandi, quòd falsum esse de Canonici, dummodo patronatum gratuitum impendant, notauit Gratianum, & cum illo glossa cap. obseruandum 15. quaest. 2. Sextò ait cap. 23. quaestione quarta in toto corpore iuris canonici non fieri mentionem Ordinis

Eremitarum Augustinensium, nisi duobus vicibus in sexto Decretalium, nimirum in c. Quondam de electione, & in cap. Religionum de religiosis domibus. Hinc habes contra Marquez primò falsum esse, quòd textus in cap. Infirmum qui clerici, vel vouentes, ex sententia Azorij legitur de Eremitis Augustinensibus, secundò falsum esse, quòd ait, quando in iure canonico non fit mentio Ordinis Sancti Augustini, absolute intelligendum esse de Ordine Eremitarum, cum in toto corpore iuris canonici duabus tantum vicibus illorum mentio habetur.

Demum eodem cap. 23. quaest. 5. ait, & protestatur omnia, quae de antiquitate Ordinis Eremitici & illius monasterijs ante Lateranense Concilium existentibus scribit, se ex relatione eorumdem fratrum Eremitarum scribere, ijsque non obstantibus alios probabilibus tenere. Beatum Augustinum Eremitam nunquam fuisse, nec aliquem ordinem Eremitarum particularem instituisse, nisi quòd à aliquos Eremitas in Africa degentes ad meliorem vitam frugem, consilio, & documentis redegit, & cum ante Alexandrum IV. varia essent Eremitarum genera, ipsum Alexandrum omnes in unum ordinem congregatos, alijs omnibus titulis suppressis, Eremitas D. Augustini vocari iussisse. *Es quod, inquit, regulam professi, amittunt etiam ac singulam, quae etiam nunc videntur, delegerunt. Atque ita, vt B. Antonium scriptum reliquit loco citato, vnum è multum S. Augustini nomine constitutus est Ordo, fuerunt igitur longe ante Innocentij Tertij, & Concilij Lateranensis tempora per Occidentem Eremitae, fuerunt canobis Sancti Augustini nomine dicta, vt quae sub eius, vt diximus, Regula militabant, vivebant exemplo eorum, quos praecipit, & verbis informant: sed nondum Ordo Eremitarum fuerat institutus. Hae ille, ex quibus videre potes, quàm validum, & virum plenum sit testimonium Azorij, quòd Marquez postremo loco ad multum suorum agmen claudendum (vt inquit) referantur.*

CAPVT QVADRAGESIMVM QVARTVM.

Probabilem esse opinionem, quòd B. Augustinus prater Clericos Canonicos ad normam vitae Apostolica institutos, verius restitutos, nullum Ordinè Regularem instituerit, illum praesertim, qui Eremitarum Augustinensium dicitur.

